

پاور جلسہ پنجم

سوال ۱

- روانشناسی رشد به چه چیزی میپردازد؟

سوال ۲

- تفاوت دو قلوهای همسان و ناهمسان در چیست؟

سوال ۳

- مراحل رشد در اسلام

سوال ۱

- عوامل موثر بر رشد را توضیح دهید

سوال ۲

- درباره رشتش و یادگیری توضیح بده

سوال ۳

- عوامل موثر بر رشد قبل از تولد کدامند

سوال ۱

- مراحل رشد را با ذکر سن نام ببرید

سوال ۲

- رشد انسان از چه زمانی شروع میشود و به چه شکل است؟

سوال ۳

• آهنگ رشد جسمانی در کودکی به چه شکل است؟

بررسی تکالیف

پاسخ آزمون فصل ۱

- سوال ۱. الف
- الف) در بین روش های کسب شناخت، فقط روش علمی معتبر است. **غلط**
- صفحه ۱۱ کتاب

هر یک از منابع چهارگانه آگاهی و معرفت، روش های خاص و متناسب با خود را داشته و از آنها برای پاسخ به مسئله مورد نظر استفاده می شود. دقت کنیم که نباید این چهار منبع را در مقابل یکدیگر قلمداد نمود. بلکه آنها، چهار منبع مختلف برای آگاهی از جنبه های مختلف عالم هستی و خلقت هستند که اگرچه هر یک ویژگی های مخصوص به خود را دارند، اما می توانند تکمیل کننده جنبه های مختلف آگاهی و معرفت باشند.

- (ب) تعریف همگان از هوش، یک تعریف واحد است.
- غلط

پاسخ صفحه ۱۹

مثلاً یکی از جذاب‌ترین مفاهیم در روان‌شناسی «هوش» است، اما همگان تعریف واحدی از هوش ندارند. فردی ممکن است کسی را که بذله‌گو هست باهوش تلقی کند، فرد دیگری کسی را که استعداد خاصی در نقاشی دارد را باهوش بداند یا فردی که به زیبایی سخن می‌گوید را باهوش بنامد. در این حالت و برای رسیدن به مفهومی مشترک از هوش در آزمایش‌ها، از تعریف عملیاتی استفاده می‌شود. در این مورد می‌توان گفت:

هوش عبارت است از: قدرت سازگاری با محیط و به عبارت دقیق‌تر منظور از هوش عددی است که با اجرای «آزمون سازگاری» به دست می‌آید.

- (ج) یک نظریه میتواند باعث طرح سوالات پژوهشی دیگر شود
- غلط
- پاسخ ص ۱۲

فرضیه پاسخ اولیه پژوهشگران به مسئله‌های علمی است. فرضیه‌ها می‌توانند ضمن اینکه در پاسخ به یک سؤال بیایند، باعث طرح سؤال‌های دیگر هم بشوند. فرضیه‌ها، در صورت

• (د) فردی که حافظه خوبی دارد حتما متفکر خوبی است

• غلط

• پاسخ ص ۲۲

چگونگی شکل‌گیری سطوح مختلف شناخت

سؤال

با توجه به مراحل شکل‌گیری شناخت، تفکر به چه چیزی نیاز دارد؟ آیا فردی که حافظه قوی دارد، متفکر است؟

سوال ۲

- الف) هرچه یک متغیر دقیق تر تعریف شود، عمل اندازه گیری هم بهتر صورت میگیرد.
- حذف

در روش علمی و برای انجام یک آزمایش صحیح و همچنین سهولت در اندازه گیری ها، باید متغیرهای موردنظر، به شکل دقیق، شفاف و قابل اندازه گیری، تعریف شوند. به تعریفی

- (ب) به جمله خردمندانه ای که در پاسخ به سوال مطرح میشود فرضیه میگویند.
- همه درست

• (ج) از تا را شناخت میگویند.

• ص ۲۲

با توجه به شکل بالا می توان گفت که فرایند «توجه تا تصمیم گیری» شناخت نامیده می شود. متخصصان به فرایندهایی همچون توجه، ادراک و حافظه، «شناخت پایه» و به انواع

- (د) فرایند بازنمایی اطلاعات موجود در حافظه را تفکر می نامند.

- همه درست

- ه) در مشاهده، اطلاعات باید دقیق ثبت شود تا از به دور باشد.

• ص ۲۷

در مشاهده، اطلاعات باید به شکل دقیق ثبت شوند و تا جای ممکن، از تعصب یا پیش داوری ها به دور بود.

سوال ۳

- الف) تفاوت یک دانشمند با فرد عادی هنگام مواجهه با یک مسئله در چیست؟

منظم طی می شود. مهم ترین تفاوت دانشمند با فرد عادی در این است که، هرچند هردو با مسئله مواجه می شوند، اما مواجهه دانشمند، برخلاف فرد عادی، منظم و قاعده مند است.

- (ب) در چه صورتی محرک های موجود در محیط مورد پردازش سطح بالاتر قرار میگیرند؟
- ص ۲۱

محیط ما لبریز از محرک های مختلف است. این محرک ها گیرنده های حسی همچون گوش و چشم را تحریک می کنند که به نتیجه آن «احساس» می گویند. پس از آن، ما به کمک «توجه^۲»، یک یا چند محرک احساس شده را انتخاب می کنیم؛ سپس محرک انتخاب شده را تعبیر و تفسیر می کنیم. به فرایند تفسیر و معنابخشی به محرک های انتخابی، «ادراک^۳» گفته

- (ج) پردازش به چه معناست؟
- ص ۲۲

عمل پردازش پیچیده‌تر می‌شود. «پردازش» به معنای دریافت و فهم بیشتر است. انسان‌ها در

- (د) سه ویژگی تعریف عملیاتی را نام ببرید.

- ص ۱۹

در روش علمی و برای انجام یک آزمایش صحیح و همچنین سهولت در اندازه‌گیری‌ها، بد متغیرهای موردنظر، به شکل دقیق، شفاف و قابل اندازه‌گیری، تعریف شوند. به تعریفی

سوال ۴

- برای سوال علمی زیر، ۲ فرضیه متصور شوید.
- آیا گوش دادن به موسیقی آرام با عملکرد دانش آموزان در حل تکالیف مدرسه، ارتباط دارد؟
- فرضیه های قابل قبول:
- گوش دادن به موسیقی آرام با عملکرد دانش آموزان در حل تکالیف مدرسه، ارتباط ندارد
- گوش دادن به موسیقی آرام با عملکرد دانش آموزان در حل تکالیف مدرسه، ارتباط مستقیم دارد
- گوش دادن به موسیقی آرام با عملکرد دانش آموزان در حل تکالیف مدرسه، ارتباط معکوس دارد
- گوش دادن به موسیقی آرام با بهبود عملکرد دانش آموزان در حل تکالیف مدرسه، ارتباط دارد
- گوش دادن به موسیقی آرام با افت عملکرد دانش آموزان در حل تکالیف مدرسه، ارتباط دارد
- و...

سوال ۵

- پاسخ سوالات زیر را به طور کامل شرح دهید
- الف) ویژگی های روش علمی را نام برده و توضیح دهید. ص ۱۸۰، ۱۹

ویژگی های روش علمی: روش علمی، روش مورد نظر روان شناسان تجربی است. در روش علمی با دو مفهوم «متغیر^۱» و «تعریف عملیاتی^۲» زیاد مواجه می شویم.

در یک آزمایش تجربی، «متغیر» هر چیزی است که تغییر می کند. فرض کنید شما می خواهید

در روش علمی و برای انجام یک آزمایش صحیح و همچنین سهولت در اندازه گیری ها، باید متغیرهای موردنظر، به شکل دقیق، شفاف و قابل اندازه گیری، تعریف شوند. به تعریفی از متغیر که این ویژگی ها را داشته باشد «تعریف عملیاتی» می گویند. تعریف عملیاتی باید به گونه ای باشد که همه افراد با مطالعه آن به برداشت یکسان و یا تقریباً یکسانی برسند.

ویژگی دیگر روش علمی، «تکرارپذیری^۱» است. یافته های به دست آمده از روش علمی، شخصی نیست، بلکه هر دانشمند با رعایت ضوابط علمی، می تواند یافته های دیگران را تکرار کند. به همین دلیل، اگرچه ممکن است بسیاری از انسان ها با روش هایی منحصر به فرد، مسائلی را حل کنند، اما اگر پاسخ آنها به وسیله دیگران قابل تکرار نباشد، در مجموعه روش علمی قرار نمی گیرد.

• (ب) چرا بین روانشناسان هم تعریف واحدی از روانشناسی وجود ندارد؟ ص ۲۰

شگفت‌آور آن است که در بین روان‌شناسان هم، تعریف واحدی برای روان‌شناسی وجود ندارد.

این موضوع تعجب‌آور نیست. گذشت زمان و تغییر در

مبانی و پیش‌فرض‌های علم، تغییر در نیازهای فرهنگی و اجتماعی و زیستی و همچنین افزایش اطلاعات در هر علم، باعث تغییر در توصیف و تبیین‌های موجود در یک علم می‌شود. این امر، گاهی باعث می‌شود که در برخی مسائل علمی و یا حتی تعریف یک علم، نتوان به یک نظریه واحد یا دیدگاهی منسجم رسید.

• ج) چرا تکرار پذیری در روانشناسی بسیار دشوار است؟ ص ۱۹ و ۲۰

دلیل دشواری رسیدن به یافته‌های یکسان در روان‌شناسی، پیچیدگی پژوهش‌های مربوط به

انسان، رعایت مسائل اخلاقی، تأثیر «ارزش‌ها» در نگاه و تفسیر پدیده‌های انسانی و ... است. از این‌رو، روش‌های تجربی و علمی، همواره با محدودیت‌هایی در تبیین پدیده‌های انسانی مواجه بوده و نمی‌تواند پاسخ بسیاری از پرسش‌های بشر را بدهد.

• (د) دو ویژگی مهم آزمون‌ها را با ذکر مثال توضیح دهید. ص ۲۸

فرایند پیچیده‌ای را طی می‌کند. آزمون‌ها باید دقیقاً همان چیزی را اندازه‌گیری کنند که برای آن ساخته شده‌اند. علاوه بر این، آزمون‌ها در دفعات متعدد اجرا باید نمره یکسان یا تقریباً یکسانی به ما بدهند.

• ه) اگر بگوییم "هر کس مهربان تر باشد در زندگی موفق تر است" آیا یک جمله علمی گفته ایم؟ توضیح دهید

• خیر. چون این جمله اصلاً دقیق نیست زیرا متغیرهای ما یعنی مهربانی و موفقیت دو مفهومی هستند که تعریف مشخصی ندارند و هر کس از آن تعریف خودش را دارد

سوالات امتیازی

- الف) در جمله زیر متغیرهای مستقل و وابسته را مشخص کنید:
- انجام بازی های رایانه ای خشونت آمیز با افزایش پرخاشگری در کودکان مرتبط است
- بازی رایانه ای خشونت آمیز متغیر مستقل
- میزان یا شدت پرخاشگری متغیر وابسته

- (ب) منظور از نظریات و مبانی غیر تجربی که نظریات علمی بر آنها تکیه دارند چه چیز هایی هستند؟

- قسمت داخل کتاب:سایز منابع کسب آگاهی

- توضیح من:بدیهیات

- (ج) آیا ممکن است فردی که چشمان سالمی دارد، همسرش را ببیند اما او را از چهره اش نشناسد بلکه از صدایش بشناسد؟ چگونه؟
- بله. ادراک پریشی چهره ای به سبب نقص در نقطه ادراک چهره در مغز اتفاق افتاده در نتیجه با وجود سالم بودن دستگاه بینایی، بیمار قادر به تشخیص چهره نیست

خب دیگه میریم سراغ درسمون

- عکس صفحه ۴۷ حفظ کردنیہ

رشد شناختی در دوران کودکی

- مراحل رشد شناختی ژان پیاژه

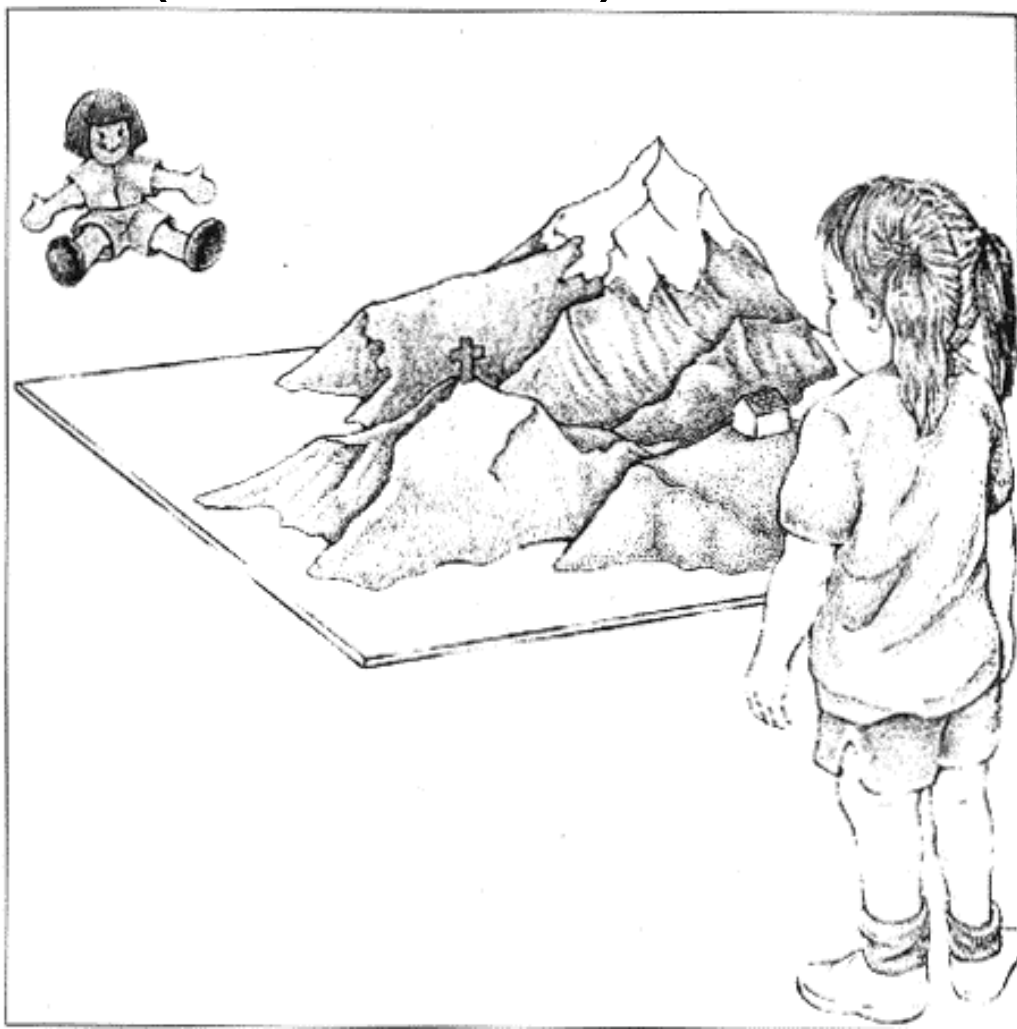
مرحله حسی حرکتی (تولد تا ۲ سالگی)

- مفهوم پایداری شیء

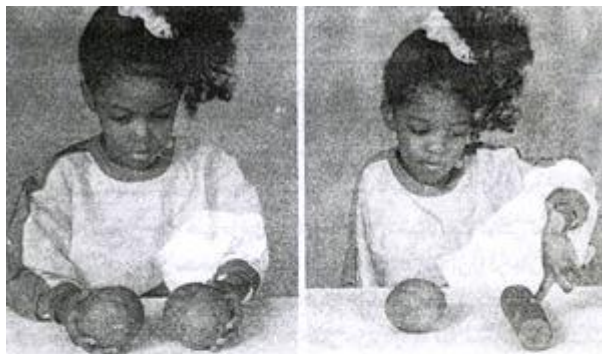
مرحله پیش عملیاتی (۲ تا ۷ سال)

- خود محوری یا خود مرکز بینی (آزمایش سه کوه)

مرحله عملیات عینی (۷ تا ۱۱ سال)

• نگهداری ذهنی

کتاب جی میگه

○ رشد شناختی^۱ در دوره کودکی

رشد شناختی جنبه مهم دیگری از حیطه‌های رشد در دوره کودکی است. رشد شناختی، به رشد توانایی‌های مرتبط با فرایندهایی همچون توجه، ادراک، حافظه، استدلال، قضاوت، حل مسئله، تصمیم‌گیری و توانایی‌های زبانی کودک اطلاق می‌شود؛ مثلاً تصور کنید شیشه شیر کودک شش ماهه‌ای را جلوی چشم وی پشت سرمان پنهان کنیم. در این حالت کودک برای برداشتن شیشه شیر خود چه می‌کند؟

○ سؤال

با توجه به آشنایی شما با انواع پردازش (مفهومی، ادراکی) چرا کودکان قبل از دبستان، هدایای بزرگ کم ارزش را بر هدایای کوچک پر ارزش ترجیح می‌دهند؟

○ فعالیت ۲-۴

چرا کودکان تحت تأثیر ویژگی ظاهری اشیاء قرار می‌گیرند؟

تصور کنید می‌خواهیم $\frac{1}{4}$ لیتر شیر را در دو لیوان با حجم مساوی بریزیم. یکی از لیوان‌ها بلند و باریک است و دیگری پهن و کوتاه. شیر را به مقدار مساوی در هر دو لیوان می‌ریزیم و مقابل کودک ۴ یا ۵ ساله قرار می‌دهیم و از او می‌خواهیم یکی را انتخاب کند. به نظر شما کدام لیوان را ترجیح می‌دهد؟ چرا؟ این آزمایش را در طول هفته با بچه‌های کوچک‌تر انجام دهید و مشاهدات خود را در کلاس مطرح نمایید.

○ سؤال

عوامل محیطی در تسلط کودکان بر لغات تأثیر بسزایی دارد. یکی از مهم‌ترین عوامل محیطی، اسباب‌بازی است. به نظر شما چه عوامل محیطی دیگری در رشد زبانی دوره کودکی مؤثر است؟

رشد هیجانی در کودکی

- رشد هیجانی دوران کودکی ۲ بخشه:
- ۱. آگاهی از هیجانات خود
- ۲. آگاهی از هیجانات دیگران

نظریه ذهن

• آزمایش سالی و آن

This is Sally

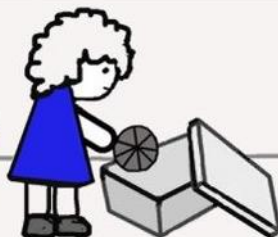
This is Anne

Sally puts her ball in the basket.

Sally goes away.

Anne moves the ball to her box.

Where will Sally look for her ball?

